נז: הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

רב אמר יש חופה לפסולות. גילה לר"י לפרש לפי שיטת הקונטרס דפליגי במופה בלא כסף דרב ושמואל סברי כרב הונא דאית ליה ברים קידושין (דף ה.) דמופה קונה וקאמר רב דכי היכי דקנו קידושי מופה בכסברת הכא נמי קני בפסולות ועדיפא מקידושי כסף דאפי' ר"מ ור"ש דאמרי דקידושי כסף לא פסלי במופה דקרובה לגיאה מודו כדקאמרינן בדיחוייא דמילתא דרמי בר חמא ולא שייך כאן דיי דהא דמשתמרת לגיאה פסולה דאוריתא לא אלכה מדרבנן והמחיר חכמים במופה יותר לפי שקרובה לגיאה וטעמא דרב משום דסבר דבפסולות נמי שייך שאלו וכי היכי דקרינן בה שאלו על ידי מופה שאחר קידושין לשוייה גשואה לענין השקאת סוטה דבעינן תחת אישך דהייט גשואה ולענין נערה המאורסה לאפוקי מסקילה לחנק קניה נמי בלא כסף לשוייה אלוסה ושמואל אמר אין מופה לפסולות דמופה לא מהני אלא בכסברת דמופה קידוש גיאה הוא ולא מהניא אלא בראויות לגיאה אבל בפסולות שאין ראויות לגיאה לא ומופה לגאחר קידושין נמי לא מהניא בפסולות לשמואל א) דלא שייך בהו אלרות וקידוש גיאה מדמייתי מההוא שלא שביתי אלוסה כו' פיעמא לרב דמיירי במופה שאחר הקידושין ורמי בר חמא דקאמר דיש מופה לפסולות בתנו למתלוקת כו' פליג אדרב ושמואל ואתא למימר דליתיה לדרב דפסל לגולי עלמא וליתא דשמואל דאמר דלגולי עלמא לא פסלה אלא כי היכי דפליגי בקידושין ה"נ פליגי במופה כן צריך לפרש לפי שיטת הקונטרס ב) ולא דלה לפרש דמיירי במופה שאחר הקידושין דא"כ לא מלי שמואל למימר דלגולי עלמא לא פסלה דהא פסולה וקיימא משעת קידושין לר' מאיר ואין לפרש במופה שאחר קידושין וכגון שלא היה הפסול בשעת קידושין כגון שנעשה פגום דכא אחר הקידושין או כהן גדול שקידש קטנה וכגרה מתחתי דבכהאי גוונא נמי מיפסלא כדמוכח בגמרא דלקמן (דף עט.) בכהן שקידש קטנה וכגרה מתחתי לפירוש ר"י (שם ד"ה מהו) וממאי דאמר בהעבל (לקמן עה.) דלפי' לרבי יוחנן דמוקי מתניתין דאם לא יודעה לפילו בגשואה שבכר אכלה אכל אחוסה לא אין ראיה דהתם בכת שבאל מיירי שאינה אוכלת אלא מתחת ולכך לא מתחתי לאכול על ידי גישואין פסולין אבל בת כהן לכהן איכא למימר דיין דאכלה מקודם אוכלת נמי לאחר שנפגע ולא מסתבר נמי לאוקמי באחוסה שבכר אכלה בהגעת זמן כמשנה ראשונה וכו' יוחנן דאמר היכא דבכר אכלה דלא מפסלא משום שימור ביאה פסולה לר"מ דדוחק להעמיד פלוגתא כמשנה ראשונה ועוד דמשמע דאיירי רב ושמואל בפסולות דמתני' אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט וקשיא לר"י על פירוש הקונטרס דלישנא דקאמר רמי בר חמא לר"מ דאחר קידושין פסלי מופה נמי פסלה משמע דאיירי במופה שאחר קידושין דאי במופה בלא כסף הא מופה נמי קידושין היא ולא הוה ליה למימר סתם קידושין אלא כסף ושטר ועוד הקשה ר"ת דלפירוש הקונטרס אתו רב ושמואל דלא כהלכה דלא קיימא לן כרב הונא מדאמר ברים קידושין (דף ג. ושם) מגיינא דרישא למעוטי מופה ולרב הונא דאמר מופה קונה למעוטי מאי וקאמר נמי בגמרא התם (דף ה:) ורב הונא כסף באישות לא אשכחן לו מאמר מופה ועוד הקשה ה"ר י"ט מיוני דלשמואל דאמר אין מופה לפסולות אבל לכסברת יש מופה ואמאי הא רב הונא יליף דמופה קונה מהלך השור ושטר ובילה והשתא איכא למפרך מה לגלך השור שכן קונין בפסולות תאמר במופה שלא אחר שתלמוד שקונה אין קונה בפסולות * דבכי האי גוונא שייכא פירכא דלשמכתן בפרק קמא דמנחות (דף ו.) גבי שור הלגעדין ואין לומר דלא תשיבא פירכא משום דמופה לפסולות אינה קרויה מופה דמכל מקום פירכא היא כדפריך התם מה לכסף שכן פודין בו הקדשות ומעבר שני תאמר בגיאה כו' ונראה לר"י כפירוש ר"ת דבמופה שאחר קידושין מיירי רב ושמואל ומתאלמנה לו נתגרשה דמתניתין קיימי רב אמר יש מופה לפסולות ואם נתאלמנו או נתגרשו אחר מופה פסולות לכולי עלמא כיון דיש מופה ומופה תשיבא כגיאה לפסול לעולם ושמואל אמר אין מופה לפסולות והוי נתאלמנו או נתגרשו מן האירוסין דכסברת אפילו לר"מ והא דלא קבעי ליה אמתניתין דנתאלמנו או נתגרשו משום דאפלוגתא דר"מ ור"ש ור"ש קיימי והא דאמר רמי בר חמא לרבי מאיר דאמר דקידושין פסלי ה"פ כיון שמחמיר כל כך דאפי' בקידושין לא אכלה כמו כן יתמיר במופה בנתאלמנה או נתגרשה שלא תאכל לעולם וכו' ולפירושו נמי רמי בר חמא פליג אדרב ושמואל: **אמר שמואל ומודה לי אבא.** לא כמו שפירש בקונטרס לשון תשיבות אלא כך היה שמו של רב כדפירש בערוך בערך אבא כדאמרינן בברכות (דף מז.) אילו מייתו אדליא וגחליא לאבא ורב כהנא דאמר (שם דף סב.) דמי פומיה דאבא כדלא טעים תבשילא ובראשית הגז (חולין קלז:) נמי אמר מתן ריש סידרא בנבל אמר ליה אבא אריכא וקלא קשיא על רב כהנא שהיה תלמידו של רב היאך היה קורא לרב בשמו ובחלק (סנהדרין ק.) אמר מפני מה נענש גחזי מפני שקרא רבו בשמו ושמא משום דרב כהנא הוה כדאמרינן בפרק אחד דיני ממונות (שם לי:) כגון רב כהנא ורב אסי אסי לגמריה דרב הוו לגריני ולסבריה דרב לא הוו לגריני ובסוף בבא קמא (דף קז:) נמי אמר דשייליה רבי יוחנן כל ספיקי דהוו ליה ט): **וחייבין עליה משום אשת איש.** פירוש אם קבל בה אביה קידושין ואימה דאמאי אילטריך למתני דמסיפא שמעינן לה דקתני ואם בא עליה אחד מכל העריות מומתין על ידה ואשת איש בכלל כדמוכח בפרק בן סורר ומורה (סנהדרין דף סט. ושם) ואפילו בהמה בכלל כדמוכח בפרק ארבע מיתות (שם נה: ושם) דשמעמא דתקלה וקלון ונראה לר"י דקאי אאם בא עליה יבם קנאה וקמ"ל דקנאה קנין גמור מדאורייתא ולא הוי כביאת בן תשע דקתני בההיא משנה (נדה מה.) דהתם לא קנה אלא מדרבנן כדאמרינן (שם) עשו ביאת בן תשע כמאמר בגדול דממעטינן לה מדאורייתא בפרק ארבע מיתות (סנהדרין דף נב:) ובפרק קמא דקידושין (דף יט.) מאשר יגלה את אשת איש פרט לאשת קטן וקשה דנפ' בן סורר (סנהדרין סט.) דייק מינה שהולכין בדיני נפשות אחר הרוב דאי לא אזלינן ניחוש דלמא אינוסת היא ולאמאי פירושא דקאי אאם בא עליה יבם ניחוש דלמא אדעתא דהכי לא קדיש היינו אחיו הראשון ויעקטרן ליומר ולאמאי נמי אדעתא דהכי לא יבם ה"ל למיפרך טפי ניחוש דלמא אדעתא דהכי קדיש אחיו הראשון דשוב אינה אשת יבם אי ה"ל להקשות בסתם ניחוש דלמא אינוסת היא ובכל ענין אין אדעתא דהכי קדיש אחיו הראשון אי לא קדיש אינה אשת יבם וי"ל דנקט אדעתא דהכי לא קדיש משום דמסיפא נמי בעי למיפרך ואם בא עליה אחד מכל העריות כו' דמריבה היה יודע דמלי לשנויי מלי מייתין דקתני קרבן דהא מומתין קתני ומכח זה הקשה בתחלה ומשני בדקבלה עליה פירוש בסיפא אבל בריאשא לעולם ל"ל מאי מייתין דקתני קרבן דהתם לא מהני מידי מה שקבלה עליה כדפרישנו וריב"א פירש דאלעזרך ומייב עליה משום אשת איש דאי לאו דקתני לה הוה מוקמינן ואם בא עליה אחד מכל העריות דוקא בעריות ולא בבהמה אבל אשתו דקתני ומייב עליה משום אשת איש והוא הדין כל העריות תו לא אילטריך סיפא אלא משום בהמה ומכח זה דייק בפרק ד' מיתות (שם דף נה:) דכל העריות אפילו בהמה מדע דבסיפא גבי בן תשע קתני כל העריות שבתורה מומתין על ידו ואפילו הכי קתני ונסקלת בהמה על ידו אלמא לא הוי בהמה בכלל כל העריות: **נשאת לכהן אוכלת בתרומה.** אבל פחותה מבת ג' כיון דלאו בת ביאה היא לא בדיק לה [6] ואיכא למיחש לסמפון [7] וגם חוזר ומשלחה לבית אביה ולהכי לא אכלה: **דהני**

יש חופה לפסולות. כהן גדול שהכניס אלמנה בת כהן לחופה ולא כא עליה ומעיקרא נמי לא קידשה אפילו הכי פסלה מתרומה דכי נשא דמופה ככניסת בעילה דמיא: **ומודה לי אבא.** משום דקשיש מייה קרי ליה אבא כמו לשון גשיאי ורבי: **הואיל ואין לה ביאה.** אין ביאתה פוסלתה מתרומת אביה אין חופתה פוסלתה: **אף אנן נמי תניא.** דאין ביאתה פוסלתה וכיון דאין ביאתה פוסלתה כ"ש דאין חופתה פוסלתה דהא תשיבות חופה אינה אלא משום שהיא קרובה לגיאה והיכא דגיאה לא תשיבא כל שכן חופה: **ומעמאה אם כועלה.** אם נדה היא לטמא כועלה משכב תחתון כעליון במסכת נדה (נג.) מפרש לה שיהא תחתון של בועל נדה כעליונו של זב שמטמא אוכלין ומשקין ואין מטמא אדם וכלים כתחתון של נדה עצמה שהוא קרוי מדרס ואב הטומאה: **מן הפסולין.** כגון אלו נתין וממזר או אלמנה לכהן גדול: **פסלה.** מתרומת בית אביה: לרבי

איש חופה לפסולות ושמואל אמר אין חופה לפסולות אמר שמואל ומודה לי אבא בתינוקת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד הואיל ואין לה ביאה אין לה חופה אמר רבא אף אנן נמי תנינא [1] בת שלש שנים ויום אחד מתקדשת בביאה [2] ואם בא עליה יבם קנאה [3] וחייבין עליה משום אשת איש [4] ומטמאה את בועלה לטמא משכב תחתון כעליון [5] נשאת לכהן אוכלת בתרומה [6] בא עליה אחד מכל הפסולין פסלה בת שלש שנים ויום אחד הוא דמפסלה בביאה מפסלה בחופה הא פחותה מבת שלש שנים ויום אחד דלא מפסלה בביאה לא מפסלה נמי בחופה שמע מינה אמר רמי בר חמא יש חופה לפסולות באנו למחלוקת רבי מאיר ורבי אלעזר ורבי שמעון לרבי

ומופה דלאחר קידושין נמי לא מהניא בפסולות לשמואל א) דלא שייך בהו אלרות וקידוש גיאה מדמייתי מההוא שלא שביתי אלוסה כו' פיעמא לרב דמיירי במופה שאחר הקידושין ורמי בר חמא דקאמר דיש מופה לפסולות בתנו למתלוקת כו' פליג אדרב ושמואל ואתא למימר דליתיה לדרב דפסל לגולי עלמא וליתא דשמואל דאמר דלגולי עלמא לא פסלה אלא כי היכי דפליגי בקידושין ה"נ פליגי במופה כן צריך לפרש לפי שיטת הקונטרס ב) ולא דלה לפרש דמיירי במופה שאחר הקידושין דא"כ לא מלי שמואל למימר דלגולי עלמא לא פסלה דהא פסולה וקיימא משעת קידושין לר' מאיר ואין לפרש במופה שאחר קידושין וכגון שלא היה הפסול בשעת קידושין כגון שנעשה פגום דכא אחר הקידושין או כהן גדול שקידש קטנה וכגרה מתחתי דבכהאי גוונא נמי מיפסלא כדמוכח בגמרא דלקמן (דף עט.) בכהן שקידש קטנה וכגרה מתחתי לפירוש ר"י (שם ד"ה מהו) וממאי דאמר בהעבל (לקמן עה.) דלפי' לרבי יוחנן דמוקי מתניתין דאם לא יודעה לפילו בגשואה שבכר אכלה אכל אחוסה לא אין ראיה דהתם בכת שבאל מיירי שאינה אוכלת אלא מתחת ולכך לא מתחתי לאכול על ידי גישואין פסולין אבל בת כהן לכהן איכא למימר דיין דאכלה מקודם אוכלת נמי לאחר שנפגע ולא מסתבר נמי לאוקמי באחוסה שבכר אכלה בהגעת זמן כמשנה ראשונה וכו' יוחנן דאמר היכא דבכר אכלה דלא מפסלא משום שימור ביאה פסולה לר"מ דדוחק להעמיד פלוגתא כמשנה ראשונה ועוד דמשמע דאיירי רב ושמואל בפסולות דמתני' אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט וקשיא לר"י על פירוש הקונטרס דלישנא דקאמר רמי בר חמא לר"מ דאחר קידושין פסלי מופה נמי פסלה משמע דאיירי במופה שאחר קידושין דאי במופה בלא כסף הא מופה נמי קידושין היא ולא הוה ליה למימר סתם קידושין אלא כסף ושטר ועוד הקשה ר"ת דלפירוש הקונטרס אתו רב ושמואל דלא כהלכה דלא קיימא לן כרב הונא מדאמר ברים קידושין (דף ג. ושם) מגיינא דרישא למעוטי מופה ולרב הונא דאמר מופה קונה למעוטי מאי וקאמר נמי בגמרא התם (דף ה:) ורב הונא כסף באישות לא אשכחן לו מאמר מופה ועוד הקשה ה"ר י"ט מיוני דלשמואל דאמר אין מופה לפסולות אבל לכסברת יש מופה ואמאי הא רב הונא יליף דמופה קונה מהלך השור ושטר ובילה והשתא איכא למפרך מה לגלך השור שכן קונין בפסולות תאמר במופה שלא אחר שתלמוד שקונה אין קונה בפסולות * דבכי האי גוונא שייכא פירכא דלשמכתן בפרק קמא דמנחות (דף ו.) גבי שור הלגעדין ואין לומר דלא תשיבא פירכא משום דמופה לפסולות אינה קרויה מופה דמכל מקום פירכא היא כדפריך התם מה לכסף שכן פודין בו הקדשות ומעבר שני תאמר בגיאה כו' ונראה לר"י כפירוש ר"ת דבמופה שאחר קידושין מיירי רב ושמואל ומתאלמנה לו נתגרשה דמתניתין קיימי רב אמר יש מופה לפסולות ואם נתאלמנו או נתגרשו אחר מופה פסולות לכולי עלמא כיון דיש מופה ומופה תשיבא כגיאה לפסול לעולם ושמואל אמר אין מופה לפסולות והוי נתאלמנו או נתגרשו מן האירוסין דכסברת אפילו לר"מ והא דלא קבעי ליה אמתניתין דנתאלמנו או נתגרשו משום דאפלוגתא דר"מ ור"ש ור"ש קיימי והא דאמר רמי בר חמא לרבי מאיר דאמר דקידושין פסלי ה"פ כיון שמחמיר כל כך דאפי' בקידושין לא אכלה כמו כן יתמיר במופה בנתאלמנה או נתגרשה שלא תאכל לעולם וכו' ולפירושו נמי רמי בר חמא פליג אדרב ושמואל: **אמר שמואל ומודה לי אבא.** לא כמו שפירש בקונטרס לשון תשיבות אלא כך היה שמו של רב כדפירש בערוך בערך אבא כדאמרינן בברכות (דף מז.) אילו מייתו אדליא וגחליא לאבא ורב כהנא דאמר (שם דף סב.) דמי פומיה דאבא כדלא טעים תבשילא ובראשית הגז (חולין קלז:) נמי אמר מתן ריש סידרא בנבל אמר ליה אבא אריכא וקלא קשיא על רב כהנא שהיה תלמידו של רב היאך היה קורא לרב בשמו ובחלק (סנהדרין ק.) אמר מפני מה נענש גחזי מפני שקרא רבו בשמו ושמא משום דרב כהנא הוה כדאמרינן בפרק אחד דיני ממונות (שם לי:) כגון רב כהנא ורב אסי אסי לגמריה דרב הוו לגריני ולסבריה דרב לא הוו לגריני ובסוף בבא קמא (דף קז:) נמי אמר דשייליה רבי יוחנן כל ספיקי דהוו ליה ט): **וחייבין עליה משום אשת איש.** פירוש אם קבל בה אביה קידושין ואימה דאמאי אילטריך למתני דמסיפא שמעינן לה דקתני ואם בא עליה אחד מכל העריות מומתין על ידה ואשת איש בכלל כדמוכח בפרק בן סורר ומורה (סנהדרין דף סט. ושם) ואפילו בהמה בכלל כדמוכח בפרק ארבע מיתות (שם נה: ושם) דשמעמא דתקלה וקלון ונראה לר"י דקאי אאם בא עליה יבם קנאה וקמ"ל דקנאה קנין גמור מדאורייתא ולא הוי כביאת בן תשע דקתני בההיא משנה (נדה מה.) דהתם לא קנה אלא מדרבנן כדאמרינן (שם) עשו ביאת בן תשע כמאמר בגדול דממעטינן לה מדאורייתא בפרק ארבע מיתות (סנהדרין דף נב:) ובפרק קמא דקידושין (דף יט.) מאשר יגלה את אשת איש פרט לאשת קטן וקשה דנפ' בן סורר (סנהדרין סט.) דייק מינה שהולכין בדיני נפשות אחר הרוב דאי לא אזלינן ניחוש דלמא אינוסת היא ולאמאי פירושא דקאי אאם בא עליה יבם ניחוש דלמא אדעתא דהכי לא קדיש היינו אחיו הראשון ויעקטרן ליומר ולאמאי נמי אדעתא דהכי לא יבם ה"ל למיפרך טפי ניחוש דלמא אדעתא דהכי קדיש אחיו הראשון דשוב אינה אשת יבם אי ה"ל להקשות בסתם ניחוש דלמא אינוסת היא ובכל ענין אין אדעתא דהכי קדיש אחיו הראשון אי לא קדיש אינה אשת יבם וי"ל דנקט אדעתא דהכי לא קדיש משום דמסיפא נמי בעי למיפרך ואם בא עליה אחד מכל העריות כו' דמריבה היה יודע דמלי לשנויי מלי מייתין דקתני קרבן דהתם לא מומתין קתני ומכח זה הקשה בתחלה ומשני בדקבלה עליה פירוש בסיפא אבל בריאשא לעולם ל"ל מאי מייתין דקתני קרבן דהתם לא מהני מידי מה שקבלה עליה כדפרישנו וריב"א פירש דאלעזרך ומייב עליה משום אשת איש דאי לאו דקתני לה הוה מוקמינן ואם בא עליה אחד מכל העריות דוקא בעריות ולא בבהמה אבל אשתו דקתני ומייב עליה משום אשת איש והוא הדין כל העריות תו לא אילטריך סיפא אלא משום בהמה ומכח זה דייק בפרק ד' מיתות (שם דף נה:) דכל העריות אפילו בהמה מדע דבסיפא גבי בן תשע קתני כל העריות שבתורה מומתין על ידו ואפילו הכי קתני ונסקלת בהמה על ידו אלמא לא הוי בהמה בכלל כל העריות: **נשאת לכהן אוכלת בתרומה.** אבל פחותה מבת ג' כיון דלאו בת ביאה היא לא בדיק לה [6] ואיכא למיחש לסמפון [7] וגם חוזר ומשלחה לבית אביה ולהכי לא אכלה: **דהני**

מסורת הש"ס

א) קידושין י. סנהדרין נה: סט. נדה מד:. ב) וע"ע היטב תוס' מולין נח. ד"ה מיאנערך, ג) נ"ל תס.

מוסף רש"י

בת שלש שנים ויום אחד. ביאתה ביאה לכל דבר (נדה מד:) קיש לחי לרבנן דשוב אין בתולים תחיינן ומלו היא לחיים לגיאה (סנהדרין נה.) אבל פחות מבת כיוצא אלמנה בעין ואינה גיאה (קדושין י.). מתקדשת בביאה. מדעת אחר (שם) אם תפרה אביה לאחר נפל עליה לשם קידושין, אבל לא מדעת עצמה דאין מעשה קנינה כלום (סנהדרין סם.) דיהא זכאי בכתו בקידושיה, דכתיב אם מי נתתי לאיש הוא, אבל היא עצמה ואמה ואביה כשהיא יתומה אין בה קידושי מיה אלא דבנן הוא דתקנון אלא הלריכה נמי אלא מיאון בעלמא (שם נה:). ואם בא עליה יבם קנאה. וחכה בנכסי אחיו ליורשה ולעמוד לה (נדה מד:) אם בלה לגיאה מוציאה בגט (קדושין י.). ויאלה ידי יטוס ומתגרשת הימני בגט ומקבלו אביה ואינה צריכה תליה, דהא בכיאת יבם הלה רחמנא, שכיון שנלקחה נעשית כאשתו לכל דבר שהגרשה בגט, הה כבר בא עליה, אבל פחות מבלה בגיס אינה גיאה ואינה נקנית לי ואם בא לגרשה בגט אינו יכול אלא יתמין עד שתהא בת שלש שנים ויום אחד וייבגיל לו עד שתביא כי שערות ותחלון (סנהדרין נה.). וחייבין עליה משום אשת איש. אם קיבל בה אביה קידושין מזה וכה אחר עליה נהרג, דעיקרה גיאה (נדה מד: וכעי"ן קדושין שם וסנהדרין שם ושם), אבל פחות מבת שלש, נהי דקידושי כסף אלה קידושין הן לחייב עליה לאחר שלש, אבל הבא עליה כתון אלם לא נתחייב אע"פ שהיא אשת איש, דלאו גיאה היא (שם נה:). ומטמאה את בועלה. כשהיא נדה שנעשה ימים מדכתיב (ויקרא טו) ותהי נדתה עליו (קדושין י.) דקר"ל (נדה לב.) מהכיון דד"ל ואשה כי תהיה זבה דרעות תעוקת בת יום אחד שמטמאה בנדתה. ומיהו כי מטמאה בנדה כמגע ומדרס הוא דמטמאה שהרות ואדם וכלים כשאר נדה אבל בא עליה בתוך שלש שנים מטמאתו שמאתה שנעשה כבועל נדה דכתיב ביה ותהי נדתה עליו, אלא הרי היא כמגע בעלמא בשאמה בעיה משום דלאו ביאה היא, אבל בת שלש שנים מטמאתו כדין בועל נדה (סנהדרין נה. וכעי"ן נדה מד.). לטמא משכב תחתון בעליון. תחתון של בועל נדה בעליונו של זב (נדה מד:) שעשה בועלה משכב ומושב אפילו עשר מלעות אבל לא לגיות לא הטומאה לטמא אדם וכלים כמשכבה של נדה עצמה אלא לטמא אוכלין ומשקין כעליונו של זב (קדושין י.) שבועל נדה מטמא משכב התחתון משום משכב אפילו לא נגע בו, בעליון של זב, הכי מפירש בסנהדרין נדה כפרק בנות כותים (לב:) שאין משכבי של בועל נדה תמוד כמשכב נדה ומשכב זב שנעשים לא הטומאה לטמא אדם וכלים, דכתיב בהו וכל אשר יגע בתשכבה, אלא הרי הוא כבעליונו של זב, כגד שנשמא על גבי הזב, שאינו אלא לראשון לטומאה ואינו מטמא אדם וכלים אלא אוכלין ומשקין, ומקראי לפינן לה התם (סנהדרין נה.) אבל פחותה מבת שלש הבא עליה בנדותה אינו בבועל נדה אלא בנגע ואין מטמאו מטמא אפילו אוכלין ומשקין אפילו נגע בו, דטוגע בנדה אינו אלא לראשון לטומאה ואינו מטמא כלים ואפילו נגע, וכ"ש אלינו מטמא משכב כלא נגיעה (שם סט.). המשך בעמוד הבא

ע"מ יש חופה לפסולות ומאי מייתי מיעמא לרב ליאמר דאחר קידושין אירי דהא קאמר אלא שביתי אלוסה כו' ומאי דמייתי אפילו הכי דמסוס לחופה עם הקדושין החופה חזקה כ"כ שהרא נקראת אשתו וקרינא בה ויבא אליה כאיש אשה אשתו ומה כי מזמן הוא אלוסה שהיא בקבלה ונישואין בתנן ת"כ חופה בלא קדושין ומיהו אפילו הכי אמר דלרב ש"מ דיש חופה לפסולות ומאי דאמר דבי נשא ונראה לרי"ר דלרב ש"מ דיש חופה לפסולות מ"מ אינו מטמא לה דלדאמרינן מטמא הוא לאשתו כשהיא אשתו אבל אשתו לאמר אם אין אשתו אם אין כיאה לפסולה אלא ולאי שמואל נמי תוהה דיש כיאה: ב) וקשה לקמן דמייתי דאמרה אמן אלא קטיעה וכו' ומסוק אלא דקאי לה בסברת אלוסה וכו'

מתרומת הש"ס

מכות מב. ד"ה מאי, מהרי"ל מנהגים הלכה כח: מרדכי הלכה כח: מגיד משנה הלכה ב מרי"ב מ"ג מהרי"ל מנהגים הלכה יא מרמ"ם אלוסה יא: מגיד משנה הלכה ג מרמ"ם אלוסה ד: מגיד משנה הלכה ד מרי"ב מ"ג מהרי"ל מנהגים הלכה ה: מגיד משנה הלכה ה מרי"ב מ"ג מהרי"ל מנהגים הלכה ו: מגיד משנה הלכה ז מרי"ב מ"ג מהרי"ל מנהגים הלכה ח: מגיד משנה הלכה ט מרי"ב מ"ג מהרי"ל מנהגים הלכה ט